NOVINY
NOVOMĚSTSKÉ NEMOCNICE
POZDIM 2024
NEMOCNICE NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ • příspěvková organizace •

Hlavní roli na Zámecké slavnosti hrály opět klobouky

Slaměné, plstěné, kožené i vlněné klobouky s nejrůznějšími ozdobami od stuh a mašlí přes květiny až po ptačí pírka byly nedílnou součástí garderoby návštěvníků Zámecké slavnosti. Akce, kterou už potřetí nejen pro své zaměstnance připravilo Nové Město na Moravě, novoměstská nemocnice, Horácká galerie a firma MOREAU AGRI Vysočina.
První nádvoří někdejšího novoměstského zámku se opět proměnilo v jeviště, hlediště a taneční parket. K tanci i poslechu zahrála energická, multižánrová kapela THE PEOPLE. Návštěvníci se skvěle bavili, užili si i kloboukovou přehlídku v podání brněnského Kloboukového klubu. Mnozí také využili možnost komentované prohlídky Horácké galerie.

Editorial

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, náš vstupní pavilon je dokončen a dne 4. 9. byl také slavnostně otevřen a v odpoledních hodinách byl k prohlídce zpřístupněn veřejnosti. Spolu s ním naše nemocnice dostala důstojný a krásný vstup a vjezd do svého areálu a já doufám, že první dojem každého příchozího je příjemný a pozitivní. Zde máme hotovo a stavební ruch se rychle přemístil na další nádvoří s velkým cílem zmodernizovat gynekologii a postavit novou dialýzu. Já bych chtěla především děkovat. V prvé řadě našemu zřizovateli - představitelům Kraje Vysočina za pochopení, podporu a realizaci našich záměrů, jen tak můžeme pokračovat v rozběhlé modernizaci. Děkuji také projektové kanceláři Penta Jihlava za originální a zajímavé řešení. Na první pohled viditelným znakem rekonstrukce se stala nová ocelová konstrukce, která architektonicky sjednocuje komplikovaný půdorys původních budov, a tak se stává dominantou vstupu do naší nemocnice. Samozřejmě poděkování patří také realizační firmě PKS Žďár nad Sázavou, která zcela spolehlivě a v termínu stavební práce dokončila a s předstihem přesunula své síly na další již zmíněné pozice. A veliké poděkování patří také našim zaměstnancům za skvělou spolupráci a poskytování součinnosti po celou dobu rekonstrukce a za toleranci diskomfortu při jednotlivých fázích realizace, což mnohdy nebylo jednoduché. Děkuji i našim pacientům za trpělivost a pochopení, stále kvůli zahájené další velké investiční akci platí v areálu zvláštní režim vjezdu a výjezdu a omezená možnost parkování.

Přeji vám krásné podzimní dny a samozřejmě dobré zdraví.

„Předvídavost Bedřicha Rozehnala je trvalou inspirací,“ říká architekt Jaromír Homolka,

autor návrhu nového vstupního pavilonu

V roce 1940 se v Novém Městě na Moravě podle návrhu brněnského architekta Bedřicha Rozehnala začalo se stavbou okresního chorobince, domu pro řádové sestry a vrátnice. Hotovo bylo o rok později. Tehdejší vrátnice, k níž byl časem přistavěný i obytný dům, vytvořila základ nynějšího vstupního pavilonu.
Budova prošla mnoha rekonstrukcemi a modernizacemi. Ta poslední byla zahájena 7. dubna roku 2021 a dokončena 29. srpna letošního roku. Nová podoba budovy, v níž se nachází biochemická laboratoř, lékárna, diabetologická ambulance, oddělení nukleární medicíny i provoz občerstvení, byla navržená projekčním atelierem Penta architektem

Jaromírem Homolkou.
Průběh stavby nebyl nikterak jednoduchý. Situaci zkomplikovala koronavirová pandemie i následné navýšení cen ve stavebnictví. To byl také důvod, proč po ukončení prvních dvou etap musel kraj, jakožto investor, vysoutěžit nového dodavatele stavby. Třetí a poslední etapu dokončila firma PKS, přičemž biochemická laboratoř byla otevřená ihned po ukončení II. etapy v březnu 2022. Konečná cena za rekonstrukci vstupního pavilonu se vyšplhala na 125 a půl milionu korun. A jak je s modernizací vstupního pavilonu spokojený architekt, z jehož pera pochází návrh obnovy původní budovy?
„První návrh řešení problematiky vstupního objektu nemocnice vznikl někdy kolem roku 2010 a byl veden snahou vyřešit problematiku laboratorních provozů, zlepšit vstup pro pěší do horní části areálu a architektonicky sjednotit několik nesourodých objektů. Z tohoto pohledu a z pohledu realizace záměru jsem spokojen s výsledným řešením,“ říká architekt Jaromír Homolka z projekčního atelieru Penta.

Váš projekční atelier se specializuje na zdravotnické stavby. Čím jsou specifické?
„V rámci občanských staveb specifičnost spočívá ve složité typologii, logistice provozu a hierarchii vazeb. Každý projekt proto musí vycházet z těchto předpokladů. Až po zvládnutí tohoto předpokladu se otevírají možnosti pro realizaci architektonického řešení.“

První návrhy nemocničních budov v Novém Městě na Moravě vypracoval brněnský architekt Bedřich Rozehnal. Jak moc se liší tyto původní budovy od současných trendů staveb ve zdravotnictví a byly pro vás inspirací pro současné návrhy?
„Architekt Bedřich Rozehnal začal působit ve 30. letech minulého století, v době, kdy brněnský funkcionalismus byl na světové úrovni. Dokázal propojit zdravotnickou typologii s tímto stylem naprosto geniálním způsobem, a proto se nesmazatelně zapsal do historie. Současný architekt, který analyzuje obrovské technické požadavky na zdravotnické stavby, musí konstatovat s odstupem téměř jednoho století, že jeho předvídavost je trvalou inspirací i v současné době nejen v provozních záležitostech, ale především v jeho nadčasovém architektonickém řešení.“

Návrh modernizace vstupního pavilonu není prvním projektem pro novoměstskou nemocnici. Můžete připomenout prvopočátky spolupráce? A které návrhy vznikly ve vašem atelieru?
„V devadesátých letech vznikla dostavba pavilonu chirurgických oborů, nový objekt operačních sálů a v současnosti je ve výstavbě modernizace gynekologicko-porodního pavilonu. Jedná se tedy o téměř třicetiletou spolupráci.“

V nemocniční lékárně připravujeme i léky z léčebného konopí. A zdravotní obuv upravíme na míru

Součástí modernizace vstupního pavilonu Nemocnice Nové Město na Moravě byla i obnova horní lékárny. Diabetici mají nyní lékárnu jen pár kroků od ambulance, která je od začátku září přestěhovaná zpět do vstupního pavilonu. „V horní lékárně se soustředíme především na vydávání léků na recepty a na volný prodej. Lékárna je vybavená i speciální rampou, aby se do ní pohodlně dostali také vozíčkáři. Stačí jen zazvonit na zvonek, který je umístěný na zdi budovy ze strany ze Žďárské ulice," říká vedoucí lékárnice Jana Lacinová.

Novoměstská nemocnice má lékárny dvě. Horní a dolní. A obě jsou bezbariérové. „Dolní lékárna je hlavní, je v ní soustředěný výdej na recepty i výdej pro nemocnici. Máme velmi široký sortiment zboží, ať už to jsou léky a léčiva samotná nebo další zdravotnické pomůcky a doplňky, jako je například diabetická, ortopedická nebo lymfatická obuv, kompresní punčochy, léčebná kosmetika, čaje, výživové preparáty nebo rehabilitační pomůcky," vyjmenovává Jana Lacinová.

„Jsme systémově propojeni, takže když někdo něco shání a v jedné z lékáren to není, hned zjišťujeme, jestli to nemáme skladem ve druhé. Pokud žádaný lék, pomůcku nebo doplněk máme, hned jej odložíme a rezervujeme konkrétnímu zájemci. A rezervovat si určité léky lze i po telefonu," dodává vedoucí lékárnice.

Ti, kteří by chtěli darovat příbuzným či známým „zdraví" z nemocniční lékárny, mohou také zakoupit dárkové poukazy v hodnotě 100 nebo 250 korun. „Mohou je i nakombinovat, platnost poukazu je půl roku," podotýká Jana Lacinová.

Magistry v lékárně jsou schopné řadu léčebných preparátů i samy připravit. Ať už jde o kapky, masti, roztoky, čípky nebo tobolky. „Jsme jednou z mála lékáren, které připravují i kapky, tobolky a masti z léčebného konopí. Už evidujeme okolo 140 pacientů, kteří k nám pro léky z léčebného konopí chodí. Nejsou to pouze pacienti z naší nemocniční ambulance bolesti, ale i lidé ze vzdálenějšího okolí. Jezdí k nám pacienti z Třebíče, Brna, nebo i z Ostravy. Do čtyřiadvaceti hodin jsme schopní jim žádaný lék z léčebného konopí připravit," informuje Jana Lacinová.

Lékárnice z novoměstských nemocničních lékáren toho ale dokážou ale i mnohem víc. Například upravit zakoupenou ortopedickou obuv tak, aby zákazníkovi dokonale sedla na nohu. „Týká se to zdravotní obuvi Peter Legwood. Jde o italskou zdravotní obuv, která je v poslední době hodně oblíbená. Dokážeme ji přesně vytvarovat na nohu. Tato služba je zdarma," přidává vedoucí lékárnice.

Pavilon z konce sedmdesátých let minulého století prochází rekonstrukcí.

Počátky jeho výstavby nebyly jednoduché

Ačkoliv byl základní kámen stavby novoměstské nemocnice slavnostně položený 21. srpna roku 1938 a ambulantní provoz byl zahájený v polovině roku 1940, na lůžková oddělení si museli první pacienti ještě nějakou dobu počkat. 19. listopadu 1940 byly totiž nemocniční budovy zabrány pro německé děti a začaly sloužit coby ubytovna. Zvláštním vlakem přijelo z Duisburgu 560 chlapců se svými vychovateli. Zůstali zde do konce roku 1941. Od počátku roku 1942 se už ale znovu upravovala lůžková oddělení a 5. února 1942 byl plně zahájen provoz. Na konci roku 1942 měla

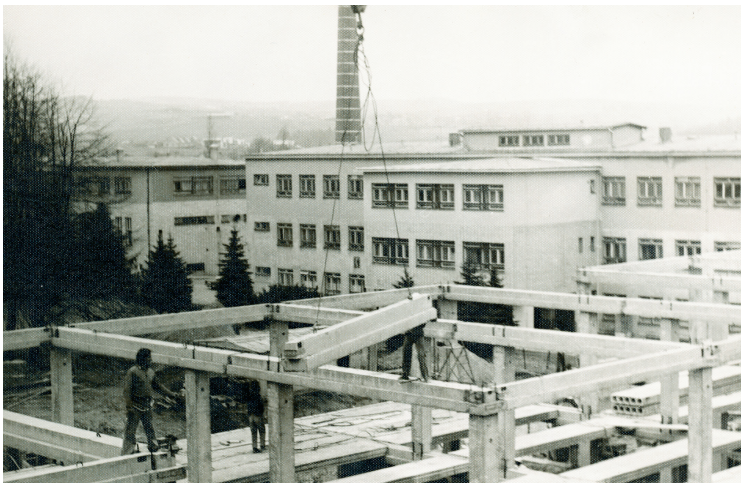
nemocnice k dispozici 300 lůžek a 85 zaměstnanců – 2 primáře, 6 sekundářů, 4 úředníky, 30 řádových sester, 1 porodní asistentku a 42 pomocných zaměstnanců. Nemocnice měla i dva sanitní vozy. Jeden z nich byl takzvaně čistý, druhý sloužil pro převoz infekčních pacientů.

Samostatné gynekologicko-porodnické oddělení bylo založeno v roce 1946. Stalo se jednou z částí chirurgického oddělení s primářem MUDr. Karlem Kroutilem. V prvním patře chirurgického pavilonu bylo porodní oddělení se dvěma pokoji. Porodní sály se nalézaly po pravé straně chodby vedoucí k operačním sálům. Vybavení bylo velmi skromné.

Časem čím dál více vyvstávala potřeba samostatného gynekologicko-porodnického pavilonu. Na ten si ale museli jak zdravotníci, tak i pacientky několik desetiletí počkat. „Největší investice, která se v nemocnici dokončila v roce 1978, byla gynekologicko-porodnický pavilon. Počátky jeho výstavby ovšem nebyly jednoduché. Když jsme všechno připravili včetně projekce a stavebního povolení, nastaly problémy s dodavatelem stavby. Získali jsme firmu Základna rozvoje uranového průmyslu se sídlem v Novém Městě. Háček byl ale v tom, že to nebyla typická stavební firma. Pokud měl být pavilon postaven, bylo nutné získat výjimku. Vyjednat ji bylo možné pouze v Praze. Tak jsem se tam vydal," vzpomíná Miroslav Böhm, dlouholetý pracovník ředitelství OÚNZ.

„Příslušný palác, kde ministerstvo sídlilo, jsem našel, a po několika předpokojích jsem se dostal až k nejvyššímu úředníkovi. Po předložení žádosti mě velice příkře odmítl, že ta firma staví šachty, ale ne stavby pro zdravotnictví. Situace byla kritická, zasáhla však náhoda," pokračuje.

„V předpokoji se zvedl mladík a úředníkovi oznámil, že tu firmu zná. Že vybudovala a postavila u Medlova krásný hotel ROH. Z neznámého mladíka se vyklubal architekt Makovský, syn sochaře Vincence Makovského, novoměstského rodáka. Nejvyšší úředník řekl: „Tak to dejte sem." Práskl tam razítko a podpis s dovětkem: „Ať vás tu za rok nevidím, že nestavíte." Ani nevím, jak jsem se dostal ven. Pan architekt Makovský tehdy veškeré díky odmítl," dokončuje své vypravování Miroslav Böhm.

Nový gynekologicko-porodnický pavilon byl slavnostně otevřený 20, prosince 1978. Tehdy bylo ve čtyřpodlažním objektu celkem 90 lůžek a tři operační sály. Budova byla ozdobena plastikou akademického sochaře Františka Kovaříka. Primářem gynekologického oddělení byl již od roku 1952 MUDr. Rudolf Dolínek.

Od doby výstavby gynekologicko-porodnického pavilonu už uplynula pěkná řádka let. Kdysi nová budova již nějakou dobu volá po modernizaci. A právě nyní nastal čas k její rekonstrukci. Přestavba gynekologicko-porodnického oddělení odstartovala letos v srpnu. Všechny práce budou probíhat za provozu. V první etapě, která se dotkne chodu oddělení pouze okrajově, vznikne nová kanalizace, teplovody, předávací stanice v objektu ředitelství a technická místnost v gynekologicko-porodnickém pavilonu. V dalších etapách dojde k výstavbě provizorní panelové komunikace ke gynekologicko-porodnickému pavilonu – přístupu pro pěší a pro sanitky a hasičské vozy. Zároveň se budou rekonstruovat sítě, kanalizace a trafostanice. Začne výstavba podzemního koridoru mezi dialýzou a internou a technického kanálu pod dialýzou.

V dubnu až květnu 2025 se práce přesunou do budovy gynekologicko-porodnického pavilonu. Dojde k výstavbě 5. nadzemního patra a poté se práce postupně přesunou do nižších pater. Zároveň se na začátku roku 2026 začne s výstavbou pavilonu dialýzy. Komplet hotovo by mělo být na jaře roku 2027.